

כד:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

תורה אור

מסורת הש"ס

1. ובנסע המשכן יודידו אהו הלוים ובחנת המשכן יקושו אתו הלוים והזר הקרב יומת: במדבר א גא וְאֶעֱיֵד לְךָ עֵינַי וְאֶמְנַע אֶת אֹרְחֵי הַבָּיִת וְאֶזְכְּרוּ בְּךָ יִשְׂרָאֵל וְיָשִׁיעַוּ הָאֱלֹהִים לְכָל בְּלֹבְלֵיכֶם צִיּוֹן שְׂדֵה תַחְרֹשׁ וִירוּשָׁלַם עִיּוֹן לְקִמּוֹת יְעָר: מִיכָּה ג יב 4. כֹּה אָמַר יְיָ צְבָאוֹת עַד יֵשֵׁב זְקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחֲבוֹת יִירוּשָׁלַם וְיִשְׁלֹם אִישׁ מִשְׁעֵנּוֹ בְּיוֹם מָרֹב יָמֵים: זכריה ח ד

באוריה כתיב **בן** בג'צ"בס ציון שדה תחרש. וקשה דהא ככל המקרא לא מנינו פסוק זה מנבואתו של אוריה כי אם נבואתו של מיכה המורשתי ויש לומר דקמין אהא דאימא נספר ירמיה (לא) שנתנבא ירמיה על פורענות ונתקנאו הכהנים והנביאים להרגו מפני שהיה מדבר פורענות ואמרו להם שהשים אין לנו מסכימין שהרי מיכה דיבר מפורענות ולא נהרג וגם אוריה וגו' משמע שדבר אוריה כמו מיכה ומה פורענות דבר מיכה הוא קרא זה והווי כמו שדבר אוריה אבל קשה מנגן דאימה נבואה דכתיב עד ישוב זקנים וקנות נרחבות היא לעולם הבא דלמא היא בעולם (א) קודם גאולה וי"ל דממה שהיא אמר נספח שני (פסחים דף סח.) ניחא דקאמר עמידים (זמתיים שמימי) דכתיב עד ישוב זקנים וקנות נרחבות וילכו על משענתם ועל אלישע שהמיה המת כתיב משענתו וגמרינן משענת דהאי קרא ממשענת דאלישע מה להגן החיה המת אף כלאן מחיים הממים וא"כ ע"כ האי נבואה נעמיד לבא שהרי עבר בית ראשון ובית שני שלא היתה מחיית הממים וימא הכל והשם זכנו לראות משיח אמן:

כאש ולא נבכה אמר להן לך אני (א) מצחק ומה לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה שוב פעם אחת היו עולין לירושלים כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קדשי הקרשים התחילו הן בוכין ור"ע (א) מצחק אמרו לו מפני מה אתה מצחק אמר להם מפני מה אתם בוכים אמרו לו מקום שכתוב בו יוהור הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה אמר להן לך אני מצחק דכתיב (א) ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו וכי מה ענין אוריה אצל זכריה אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני אלא תלה הכתוב נבואתו של זכריה ציון שדה תחרש (וגו') בזכריה כתיב יעוד ישוב זקנים וקנות נרחבות ירושלים עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת בלשון הזה אמרו לו עקיבא ניחמתנו עקיבא נחמתנו:

(א) ונילוקע איהא משחק וכיה בעי"א. (ב) זמרים נ:א. (ג) זיל משחק, (ד) נפשי' הגי' ה' יחמנו אמנן. (ה) זיל זמרים שמימי מתיים]

הנהגות הב"ח
(א) חוב' ד"ה גלויה ימי בעולם הזה קולס גאולה וכו' דקאמר התם פסדין וכו' נרחבות ירושלים רל"ט:

הדרן עלך אלו הן הלוקין וסליקא לה מסכת מכות

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הדרן עלך מסכת מכות והדרך עלן. דעתן עלך מסכת מכות ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת מכות ולא תתנשי מינן לא בעלקמא הדין ולא בעלקמא דאתי: יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. חגיגא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא טורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה כלנו אנהנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאובי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי במ חיייתי: ברוך אתה יי למדני חקך: אמן אמן אמן סלה ועד: מודים אנהנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך: יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת מכות כן תעזורני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ורעי ורעי ורעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלך הנחה אותך בשבבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימנה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלקמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קריתא דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכחא מארעא, ולאחבא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויצמח פרקנה ויקרב משיחה. בחייכו וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. והא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדל ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באוריתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בקל אתר ואתר, והא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומוזני ריחוי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

*[פ] הגון על זה מנלל בס' החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בס' זכיות מ"א פי"ג (**)[נסיונא וסוף משנת הרמ"א ו"ל נסוף י"ט כ"ח כחוד כחוד רמוס על הזכרת שמות הללון:]